

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/32,41

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2021/4671
Karar No. 2021/8874
Tarihi: 29/04/2021

- BORDRO HİLESİ
- İMZASIZ BORDROLARDA FAZLA ÇALIŞMA OLARAK GÖSTERİLEN TUTAR-LARIN TEMEL ÜCRET OLDUĞUNUN ANLAŞILMASI
- İMZASIZ BORDROLARDA GÖSTERİLEN FAZLA ÇALIŞMALARIN TEK BAŞINA FAZLA ÇALIŞMA YAPILDIĞINI KANITLA-MAYACAĞI
- İMZASIZ ÜCRET BORDROLARININ HUSUMETLİ DE OLSA TANIK ANLATIM-LARIYLA DESTEKLENMESİ GEREKTİĞİ
- TANIK ANLATIMLARINA ANCAK TANIĞIN ÇALIŞTIĞI SÜREYLE SINIRLI DEĞER VERİLECEĞİ

ÖZETİ: Dosya içinde yer alan ücret bordroları imzasız olup, aylık normal çalışma, fazla çalışma ve tatil çalışmalarını da içerir şekilde düzenlenmiştir. Bazı aylarda normal çalışma süresi azaltılarak ve karşılığında fazla çalışma ile tatil çalışma süreleri arttırılarak bordro düzenlendiği, böyle olunca davacı işçiye esasen aylık olarak yabancı paralar üzerinden temel ücret ödendiği ancak imzasız bordrolarla fazla çalışma ile tatil ücretleri de gösterilmek suretiyle tahakkuka gidildiği anlaşılmaktadır. Başka bir anlatımla, bordrolarda yer alan toplam ödeme tutarları sadece temel ücreti ilgilendirmektedir. Bordrolarda yer alan toplam ödeme tutarları sadece temel ücreti ilgilendirdiğinden işverenin kayıtlarında (bordro) yer alan fazla çalışma ve tatil çalışma süreleri tek başına bir başka deyişle başkaca bir delille desteklenmeden

davacı işçinin fazla çalışma yaptığını ve tatil günlerinde çalıştığını göstermez. Bu halde söz konusu alacakların varlığını ispat yükü davacıda olup davacı bu konuda tanık beyanlarına dayanmıştır.

Dairemizin güncel görüşü, işverenin kayıtlarında (bordro) yer alan fazla çalışma ve tatil çalışma sürelerinin ve davalı savunmasının, tanık beyanları ile bir başka deyişle; yan deliller ile birlikte değerlendirilebileceği, bu durumda tanıklar husumetli bile olsa işin niteliği, işveren kayıtları ve işveren savunması doğrultusunda delillerin birbirini desteklediğinin kabul edilebileceği yönündedir. Ne var ki, tanıkların davacı ile birlikte çalıştığı süreyi aşan dönemler için hileli bordroların tek başına delil olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, davacının davalı şirkete ait yurtdışı projelerinde 2004-2014 arasında aşçı olarak çalıştığını, en son ücretinin 1.600 \$ olduğunu, ayrıca ücret dışı yardımlar olduğunu, hafta içi hergün 07.00-20.00 arası çalışmasına devam ettiğini, iki haftada bir gün hafta tatili gününde çalışıldığını, dini bayramların sadece ilk günü izin olduğunu bu gün dışında ulusal bayram ve genel tatil günlerinde de çalışıldığını, davalı işverence iş sözleşmesinin haksız olarak feshedilmesine rağmen alacaklarının ödenmediğini ileri sürerek, kıdem ve ihbar tazminatları ile diğer bir kısım işçilik alacaklarının davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili; yurtdışı projelerinin tümünün muayyen süreli olduğunu ve projelerin niteliği gereği belirli süreli olması nedeniyle projelerde çalışan işçilerin de fasılalı olarak davalı şirkete hizmet verdiğini, davacının belirli süreli iş sözleşmeleri ile çalışması nedeniyle çalışma ilişkisinin vadenin dolması ile sona erdiğini ve davacının kıdem tazminatı ve ihbar tazminatına hak kazanması için gerekli koşulların oluşmadığını, davacının ücret bordrolarında açıklanan ücretle çalıştığını savunarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti:

İlk Derece Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda toplanan kanıtlara göre ve bilirkişi raporu doğrultusunda yazılı gerekçe ile davanın kabulüne karar verilmiştir.

İstinaf Başvurusu:

İlk Derece Mahkemesinin kararına karşı, davalı vekili tarafından istinaf kanun yoluna başvurulmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararının Özeti:

Bölge Adliye Mahkemesince, İlk Derece Mahkemesi kararının usul ve esas yönünden hukuka uygun olduğu gerekçesiyle, istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Temyiz:

Karar süresi içerisinde davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Gerekçe:

1-Dosya kapsamının birlikte değerlendirilmesiyle yapılan inceleme sonucunda, uyumsuzluğa uygulanması gereken hukuk kurallarına ve bildirilen istinaf ve temyiz sebeplerine ve temyiz edenin sıfatına göre, Bölge Adliye Mahkemesi kararının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan yönleri usul ve kanuna uygun görülmüştür.

2-Taraflar arasında davacının fazla çalışma yapıp yapmadığı, hafta tatili ve ulusal bayram ve genel tatil günlerinde çalışma olup olmadığı konusunda uyumsuzluk bulunmaktadır.

Dosya içinde yer alan ücret bordroları imzasız olup, aylık normal çalışma, fazla çalışma ve tatil çalışmalarını da içerir şekilde düzenlenmiştir. Bazı aylarda normal çalışma süresi azaltılarak ve karşılığında fazla çalışma ile tatil çalışma süreleri arttırılarak bordro düzenlendiği, böyle olunca davacı işçiye esasen aylık olarak yabancı paralar üzerinden temel ücret ödendiği ancak imzasız bordrolarla fazla çalışma ile tatil ücretleri de gösterilmek suretiyle tahakkuka gidildiği anlaşılmaktadır. Başka bir anlatımla, bordrolarda yer alan toplam ödeme tutarları sadece temel ücreti ilgilendirmektedir. Bordrolarda yer alan toplam ödeme tutarları sadece temel ücreti ilgilendirdiğinden işverenin kayıtlarında (bordro) yer alan fazla çalışma ve tatil çalışma süreleri tek başına bir başka deyişle başkaca bir delille desteklenmeden davacı işçinin fazla çalışma yaptığını ve tatil günlerinde çalıştığını göstermez. Bu halde söz konusu alacakların varlığını ispat yükü davacıda olup davacı bu konuda tanık beyanlarına dayanmıştır.

Dairemizin güncel görüşü, işverenin kayıtlarında (bordro) yer alan fazla çalışma ve tatil çalışma sürelerinin ve davalı savunmasının, tanık beyanları ile bir başka deyişle; yan deliller ile birlikte değerlendirilebileceği, bu durumda tanıklar husumetli bile olsa işin niteliği, işveren kayıtları ve işveren savunması doğrultusunda delillerin birbirini desteklediğinin kabul edilebileceği yönündedir. Ne var ki, tanıkların davacı ile birlikte çalıştığı süreyi aşan dönemler için hileli bordroların tek başına delil olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Şu halde; tanıkların beyanına ancak tanıkların çalışma süresi ile sınırlı olarak değer verilmesi esastır.

Davacı tanıklarından B. A. davalıya ait işyerinde 2007-2012 yılları arasında çalışmış ise de; davacı ile birlikte çalıştıkları süre “Saraybosna Elçilik Binası yapım işi” ile sınırlı olup bu proje davacının da kabulünde olduğu üzere 20.01.2009-30.03.2010 tarihleri arasındadır. Diğer davacı tanığı H. R. D ise davalıya ait işyerinde Nisan 2012- Mart 2013 tarihleri arasında çalışmış olup, tüm bu süre boyunca davacı ile birlikte çalıştığını beyan etmiştir. Davacı tarafından başka bir tanık bildirilmediği gibi fazla çalışma olgusunu hesaplamaya elverişli şekilde ispata yarar başkaca bir delil de ibraz edilmemiştir. Şu durumda, davacı tanıklarından B. A.’nın tanıklık ettiği dönemin zamanaşımına uğramış olduğu, bu sebeple hesaplamaların davacı tanığı H. R. D’ın çalışma süresi ile sınırlı olarak yapılması gerektiği gözetilmeden dava zamanaşımı dikkate alınarak 28.4.2011-16.06.2014 tarihleri arasındaki tüm dönem için fazla çalışma, hafta tatili ve ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacağı hesaplanması, yöntemince ispat olmadığı halde tüm süre boyunca davacının çalışma şeklinin aynı olduğunun kabul edilmesi hatalı olup davacı tanığı H. R. D.’ın çalışma süresi ile sınırlı olarak fazla çalışma, hafta tatili ve ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacağının hesaplanması için hükmün bozulması gerekmiştir.

Sonuç:

Temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararının ve bu karara karşı istinaf başvurusunu esastan reddeden Bölge Adliye Mahkemesi kararının, yukarıda yazılı sebepten dolayı BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 29.04.2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.